

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

เรื่อง ต้นทุนและผลตอบแทนจากการเลี้ยงผึ้งของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ _____ ปี

3. การศึกษา 1. ประถมศึกษา 2. มัธยมศึกษาตอนต้น
 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย 4. ปริญญาตรี
 5. สูงกว่าปริญญาตรี

4. เริ่มอาชีพการเลี้ยงผึ้ง เมื่อ พ.ศ. _____ ระยะเวลาถึงปัจจุบัน _____ ปี

5. ปัจจุบันท่านมีผึ้งจำนวน _____ รัง

6. ท่านประกอบอาชีพการเลี้ยงผึ้งเป็น

 อาชีพหลัก อาชีพเสริม

7. สาเหตุที่ท่านมาประกอบอาชีพการเลี้ยงผึ้ง

 ผลกระทบจากผึ้งมีราคาดี การเลี้ยงผึ้งดูง่าย อื่นๆ โปรดระบุ _____

8. ท่านได้รับความรู้เรื่องจากเลี้ยงผึ้งจาก

 เพื่อนเกษตรกร เจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ หน่วยงานราชการ เอกสารต่างๆ จากหน่วยงานราชการ เอกสารต่างๆ จากหน่วยงานเอกชน อื่นๆ โปรดระบุ _____

9. จากคำถามข้อ 6 ท่านคิดว่าท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงผึ้งเพียงพอหรือไม่

 เพียงพอ ไม่เพียงพอ

โปรดระบุว่าท่านต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเรื่องใด

10. ท่านลงทุนเลี้ยงผึ้งด้วยแหล่งเงินทุนจาก

 ทุนส่วนตัว หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน อื่นๆ โปรดระบุ _____

11. ในอนาคตท่านคิดว่าท่านยังจะประกอบอาชีพการเลี้ยงผึ้งต่อไปหรือไม่

 ไม่คิด เนื่องจาก _____ คิด เนื่องจาก _____

12. ท่านมีแผนการที่จะขยายการเลี้ยงผึ้งของท่านในอนาคตหรือไม่

ไม่คิดที่จะขยาย เนื่องจาก _____

คิดที่จะขยาย เนื่องจาก _____

13. ข้อเสนอแนะที่ท่านมีต่ออาชีพการเลี้ยงผึ้ง

_____

_____

_____

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นด้านการดำเนินงานที่มีผลต่อผู้เลี้ยงผึ้ง

ปัญหาการดำเนินงานด้านการตลาด

ปัญหาการดำเนินงานด้านการตลาด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ฤดูกาลมีผลต่อปริมาณผลิตภัณฑ์จากผึ้ง					
ท่านมีปัญหาในเรื่องคุณภาพของผลิตภัณฑ์จากผึ้งเมื่อเทียบกับเกษตรกรรายอื่น					
ท่านไม่สามารถควบคุมจำนวนผลผลิตได้					
ท่านไม่สามารถควบคุมคุณภาพของผลผลิตได้					
ราคาผลิตภัณฑ์จากผึ้งที่ท่านขายได้ท่านคิดว่ามีราคาต่ำ					
ท่านไม่สามารถคาดคะเนการเปลี่ยนแปลงของตลาดผลิตภัณฑ์จากผึ้งได้					
ท่านมีปัญหาการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผึ้งเนื่องจากมีบริษัทรับซื้อน้อยรายและรับซื้อในจำนวนที่จำกัด					
ภาครัฐไม่ได้เผยแพร่ความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับกลุ่มผู้บริโภคเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากผึ้ง					

ปัญหาการดำเนินงานด้านการผลิต

ปัญหาการดำเนินงานด้านการผลิต	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
คุณภาพวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเลี้ยงผึ้ง					
ราคาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเลี้ยงผึ้งแพง					
ดอกไม้ในการเลี้ยงผึ้งบานน้อยหรือไม่บาน					
การย้ายสถานที่เลี้ยงผึ้งเพื่อไปหาแหล่งอาหารอื่น					

การดำเนินงานด้านบุคลากร

การดำเนินงานด้านบุคลากร	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ค่าแรงงานสูง					
แรงงานไม่สนใจอาชีพการเลี้ยงผึ้ง					
จำนวนแรงงาน ไม่เพียงพอ					

การดำเนินงานด้านการจัดการ

การดำเนินงานด้านการจัดการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ขาดความรู้ในการพัฒนาบุคลากรและแรงงาน					
ขาดความรู้ในการพัฒนาการตลาด					
ขาดความรู้ในการพัฒนากระบวนการผลิต					
ขาดแหล่งข้อมูลทางด้านข่าวสารการเลี้ยงผึ้ง					

ส่วนที่ 3 ต้นทุนการเลี้ยงผึ้ง

1. ค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการลงทุนเลี้ยงผึ้ง

รายการ	จำนวน	จำนวนเงิน (บาท)	อายุการใช้งาน	หมายเหตุ
ที่ดิน				
ค่าเช่าที่ดิน				
พันธุ์ผึ้ง				
ลังผึ้ง				
ขาดังรังผึ้ง				
รถยนต์				
คอนผึ้ง				
ลวดขึงคอนผึ้ง				
คอนทำรอยัลเซลล์				
ที่กรองนมผึ้ง				
แปรงปิดผึ้ง				
แผ่นรังเทียม				
ถังสกัดน้ำผึ้ง				
ถังกรองน้ำผึ้ง				
ถาดน้ำตาล				

ส่วนที่ 4 การจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผึ้ง

1. รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผึ้งต่อปี

ผลิตภัณฑ์จากการเลี้ยงผึ้ง	จำนวนผลผลิตต่อปี (กก.)	ราคาขายเฉลี่ยต่อ กก.(บาท)	จำนวนเงิน (บาท)	หมายเหตุ
น้ำผึ้งดำไธ				
น้ำผึ้งสาบเสือ				
น้ำผึ้งเงาะ				
น้ำผึ้งนุ่น				
น้ำผึ้งมะม่วง				
น้ำผึ้งนุ่น				
น้ำผึ้งดอกมันสำปะหลัง				
รอยัลเจลลี่				
हनอนผึ้ง				
เกสรผึ้ง				
ไขผึ้ง				
พรอพอลิส				
พันธุผึ้ง				

2. ราคาที่จำหน่ายได้ ท่านมีความเห็นว่า

 พอใจ

 ไม่พอใจ เนื่องจาก _____

3. ท่านคิดว่าราคาขั้นต่ำที่จะขายได้โดยไม่ต้องเลิกอาชีพการเลี้ยงผึ้งควรมีราคา

ผลิตภัณฑ์จากการเลี้ยงผึ้ง	ราคาขายเฉลี่ย ต่อ กก.(บาท)	หมายเหตุ
น้ำผึ้งลำไย		
น้ำผึ้งสาบเสือ		
น้ำผึ้งเงาะ		
น้ำผึ้งนุ่น		
น้ำผึ้งมะม่วง		
น้ำผึ้งนุ่น		
น้ำผึ้งมันขม		
รอยัลเจลลี่		
हनอนผึ้ง		
เกสรผึ้ง		
ไขผึ้ง		
พรอพอลิส		
พันธุผึ้ง		

4. วิธีการจำหน่าย

- จำหน่ายกับผู้บริโภคโดยตรง
 จำหน่ายแก่บริษัทเอกชน
 จำหน่ายให้กับเกษตรกรด้วยกัน
 อื่นๆ โปรดระบุ _____

5. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจำหน่าย

- ไม่มีผู้รับซื้อ
 พ่อค้าคนกลางกดราคา
 ราคาตลาดของผลิตภัณฑ์จากผึ้งตกต่ำ
 อื่นๆ โปรดระบุ _____

6. ท่านต้องการให้รัฐช่วยเหลือเกษตรกรในแง่การจัดจำหน่ายและด้านอื่นๆ อย่างไรบ้าง

ภาคผนวก ข
ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
ฉบับที่ 139 (พ.ศ.2534)
เรื่อง น้ำผึ้ง

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้น้ำผึ้งเป็นอาหารควบคุมเฉพาะ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 6 (1) (2) (3) (4) (5) (6) และ (10) แห่งพระราชบัญญัติ
อาหาร พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้น้ำผึ้งเป็นอาหารควบคุมเฉพาะ

ข้อ 2 น้ำผึ้ง หมายความว่า ของเหลวรสหวานซึ่งผึ้งผลิตขึ้น

ข้อ 3 น้ำผึ้ง ต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐานดังต่อไปนี้

- (1) มีสี กลิ่น และรสตามลักษณะเฉพาะของน้ำผึ้ง
- (2) มีน้ำตาลรีดิวซ์ซึ่งคิดเป็นน้ำตาลอินเวอร์ต ไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของน้ำหนัก
- (3) มีความชื้นไม่เกินร้อยละ 21 ของน้ำหนัก
- (4) มีน้ำตาลซูโครสไม่เกินร้อยละ 5 ของน้ำหนัก
- (5) มีสารที่ไม่ละลายน้ำไม่เกินร้อยละ 0.1 ของน้ำหนัก
- (6) มีเถ้าไม่เกินร้อยละ 0.6 ของน้ำหนัก
- (7) มีค่าความเป็นกรดไม่เกิน 40 มิลลิอิกวิวาเลนท์ของกรดต่อ 1,000 กรัม
- (8) มีค่าไดเอสเตสแอกติวิตี(Diastase activity) ไม่น้อยกว่า 3 โกเทสเกล (Gothe Scale)
- (9) มีค่าไฮดรอกซีเมทซิลเฟอร์ฟูรัล (Hydroxymethylfurfural) ไม่เกิน 80 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม
- (10) ไม่ใช้วัตถุเจือปนอาหาร
- (11) ไม่ใช่สี
- (12) ไม่มีจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค
- (13) ไม่มีสารพิษจากจุลินทรีย์ในปริมาณที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- (14) ตรวจพบยีสต์และราไม่เกิน 10 ค่อน้ำผึ้ง 1 กรัม
- (15) ไม่มีสารปนเปื้อน เว้นแต่

(ก) สารหนูไม่เกิน 0.2 มิลลิกรัมต่อน้ำฝิ่ง 1 กิโลกรัม

(ข) ตะกั่ว ไม่เกิน 0.5 มิลลิกรัมต่อน้ำฝิ่ง 1 กิโลกรัม

ข้อ 4 การใช้ภาชนะบรรจุน้ำฝิ่ง ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง
ภาชนะบรรจุ

ข้อ 5 การแสดงฉลากของน้ำฝิ่ง ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง
ฉลาก

ข้อ 6 ประกาศฉบับนี้ไม่ใช่บังคับกับน้ำฝิ่งที่ผลิตเพื่อจำหน่ายโดยสถานที่ผลิตที่ไม่เข้า
ลักษณะเป็นโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

ข้อ 7 ให้ผู้ที่ได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับอาหารตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข
ฉบับที่ 69 (พ.ศ.2525) เรื่องอาหารในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท ลงวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2525 เฉพาะ
ในส่วนที่เกี่ยวกับน้ำฝิ่ง อยู่ก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับมายื่นคำขอแก้ไขรายการ ให้มีราย
ละเอียดถูกต้องตามประกาศฉบับนี้ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศนี้ให้บังคับและเมื่อได้ยื่นคำ
ขอดังกล่าวแล้วให้ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับอาหารเดิมคงใช้ได้ต่อไป จนกว่าจะได้รับอนุญาต
หรือจนกว่าผู้อนุญาตจะแจ้งให้ทราบถึงการไม่อนุญาต

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันถัดจากวันประกาศใน ราช
กิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2534

(ลงชื่อ) ไพโรจน์ นิงสานนท์

(นายไพโรจน์ นิงสานนท์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

(ถัดจากราชการกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 14 ลงวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2535)

รับรองสำเนาถูกต้อง

กัลยาณี ยูววิทยาพานิช

(นางสาวกัลยาณี ยูววิทยาพานิช)

นักวิชาการอาหารและยา 6

ภาคผนวก ค

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
ฉบับที่ 133 (พ.ศ. 2533)
เรื่อง รอยัลเฮลตี้และผลิตภัณฑ์รอยัลเฮลตี้

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดคุณภาพมาตรฐานของรอยัลเฮลตี้และผลิตภัณฑ์รอยัลเฮลตี้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 6 (1) (2) (3) (4) (5) (6) และ (10) แห่งพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ให้รอยัลเฮลตี้และผลิตภัณฑ์รอยัลเฮลตี้เป็นอาหารควบคุมเฉพาะ

2. ในประกาศนี้

- (1) รอยัลเฮลตี้ หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ของผึ้งที่ใช้เป็นอาหารสำหรับเลี้ยงตัวอ่อนของผึ้งนางพญา มีลักษณะเหมือนครีมข้นสีขาว และให้ความหมายรวมถึงรอยัลเฮลตี้ที่นำไประเหยน้ำออกจนแห้งด้วยกรรมวิธีที่เหมาะสม มีลักษณะเป็นผลหรือเกล็ดหรือลักษณะอื่น
- (2) ผลิตภัณฑ์รอยัลเฮลตี้ หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่มีรอยัลเฮลตี้ผสมกับส่วนประกอบอื่น เช่น น้ำผึ้ง เกสรดอกไม้ หรือสิ่งอื่นที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ข้อ 3. รอยัลเฮลตี้ต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐานดังต่อไปนี้

- (1) มีกลิ่นและรสของรอยัลเฮลตี้
- (2) มี 10-ไฮดรอกซี-2-ดีซีโนอิกแอซิด (10-hydroxy-2-decenoic acid) ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 1.5 โดยน้ำหนัก หรือไม่น้อยกว่าร้อยละ 3.5 โดยน้ำหนัก สำหรับรอยัลเฮลตี้ที่นำไประเหยน้ำออกจนแห้ง
- (3) มีความชื้นไม่เกินร้อยละ 5 โดยน้ำหนักสำหรับรอยัลเฮลตี้ที่นำไประเหยน้ำออกจนแห้ง

- (4) มีโปรตีนไม่น้อยกว่าร้อยละ 11 โดยน้ำหนัก หรือไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 โดยน้ำหนัก สำหรับรอยัลเซลล์ที่นำไประเหยน้ำออกแห้ง

ข้อ 4. ผลิตภัณฑ์รอยัลเซลล์ต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐานดังต่อไปนี้

- (1) มี 10 ไฮดรอกซี 2 ดีซี โนอิกแอซิก (10 hydroxy 2 decenoic acid) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 0.16 โดยน้ำหนัก
- (2) ไม่มีจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค
- (3) ไม่มีสารเป็นพิษจากจุลินทรีย์หรือสารเป็นพิษอื่นในปริมาณที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- (4) มีคุณภาพหรือมาตรฐานอื่นตามที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ข้อ 5. การใช้วัตถุเจือปนอาหาร สี และภาชนะอาหารให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง วัตถุเจือปนอาหาร สี และภาชนะบรรจุอาหาร แล้วแต่กรณี

ข้อ 6. การแสดงฉลากอาหารให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องฉลาก และต้องมีข้อความแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

- (1) ผลิตภัณฑ์ตามข้อ 2 หากใช้ชื่อทางการค้าให้มีข้อความกำกับชื่อแล้วแต่กรณีดังนี้
  - (ก) รอยัลลี สำหรับรอยัลเซลล์ที่ไม่ได้ระเหยน้ำออก
  - (ข) รอยัลเซลล์ชนิดแห้ง สำหรับรอยัลเซลล์ที่นำไประเหยน้ำออกจนแห้ง
  - (ค) ผลิตภัณฑ์รอยัลเซลล์ สำหรับผลิตภัณฑ์รอยัลเซลล์
- (2) ปริมาณรอยัลเซลล์เป็นน้ำหนักต่อหน่วยบรรจุ
- (3) วันเดือนปีที่หมดอายุ สำหรับรอยัลเซลล์ที่ไม่ได้ระเหยน้ำออก
- (4) วัน เดือน ปี ที่ผลิต สำหรับรอยัลเซลล์ที่ระเหยน้ำออกจนแห้ง และผลิตภัณฑ์รอยัลเซลล์
- (5) คำแนะนำในการเก็บรักษา

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2533

มารุต บุญนาค

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 108 ตอนที่ 1 ลงวันที่ 1 มกราคม 2534)

สำเนาถูกต้อง

นักวิชาการเผยแพร่ 5

ภาคผนวก ง

ตารางแสดงรายละเอียดการส่งออกน้ำผึ้งของประเทศไทย

Export Statistics of Honey in Thailand

Country	January-December 1999		January-December 2000	
	Quantity KG	Value (THB)	Quantity KG	Value (THB)
Australia	0	0	36,589	2,154,398
Bangladesh	0	0	7,200	276,599
Brunei Darussalam	0	0	228	16,034
China	52,200	4,316,286	15,080	1,102,306
Hong Kong	18,076	354,527	30,720	231,444
Indonesia	0	0	11,600	480,250
Israel	600	496,916	0	0
Japan	1,100	172,853	0	0
Jordan	0	0	20	29,874
Korea	0	0	1	61,822
Malaysia	10,585	430,927	18,590	674,920
Niger	0	0	1,406	693,043
Myanmar	20	4,392	0	0
Saudi Arabia	0	0	160	38,715
Singapore	18,596	1,085,538	17,667	1,032,584
Switzerland	34,800	2,848,160	0	0
Taiwan Province of China	1,535,986	28,887,037	2,409,250	46,276,174
United Arab Emirates	0	0	1,987	207,195
United States	0	0	160,040	4,764,928
GRAND TOTAL	1,671,963	38,596,636	2,710,547	58,040,286

ภาคผนวก จ

ตารางแสดงรายละเอียดการส่งออกไขผึ้งของประเทศไทย

Export Statistics of Bee's Wax in Thailand

Country	January-December 1999		January-December 2000	
	Quantity KG	Value (THB)	Quantity KG	Value (THB)
Australia	32	5,061	0	0
Hong Kong	112	21,500	35	11,812
India	0	0	1,000	41,665
Japan	32,081	4,479,488	32,654	2,968,059
Pakistan	35,040	244,895	0	0
Singapore	36	16,550	0	0
Taiwan Province of China	58,480	963,956	20,936	1,184,183
GRAND TOTAL	125,781	5,731,450	54,625	4,205,719

ที่มา www.customs.go.th

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นางสาวจงวาด ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา

วัน เดือน ปี เกิด 4 พฤษภาคม 2518

ประวัติการศึกษา บช.บ มหาวิทยาลัยพายัพ เชียงใหม่

ประวัติการทำงาน ปี 2541- ปัจจุบัน ผู้จัดการฝ่ายบัญชี :
บริษัท เชียงใหม่เฮลตี้โปรดักส์ จำกัด